

מטעם 45 לפרשת וילך רמזים בטעמי המקרא בפרשה

מהספר העתידי **רמזי טעם עם טעם לשב"ח** מאת שלום המאירי, אשמח לתגובות במייל: shalom303@gmail.com

נמר חתימה טובה לכל ישראל. שנת ששון ושמחה שבה ידע כל פעול כי לה' הארץ.

וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה (טפחא אתנחתא) וַיְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל (דברים לא,א)

תרגום יונתן: "ואזל משה למשכן בית אולפנא ומליל ית פתגמיא האלין עם כל ישראל".

רבי אברהם יצחק שיין מבאר¹ שביום מותו הלך משה אל העם ולא קראם אליו, כי אין שלטון ביום המות. ולכן משה רבנו, **מרוב ענותנותו** הלך אליהם אל בית האולפנא, בית המדרש, לומר להם פרשה זו. ע"כ.

ונרמז בטעמים: נראה שאפשר שהטעמים **וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה** (טפחא אתנחתא), הם המשך, וסגירת מעגל **באותם טעמים**, לפסוק (ויקרא א,א) **וַיִּקְרָא** (א' זעירא וטעם טפחא) **אֶל-מֹשֶׁה** (אתנחתא) וַיְדַבֵּר יְדוּד אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד וגו'.

הכבוד הגדול שבקריאת ה' אל משה, עם **ענותנותו** של משה הרמוזה בא' הזעירה², נמסרו ע"י משה רבנו בעין טובה³, ללא שיוור, לעם ישראל.

שלום המאירי

וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה (אתנחתא) וַיְדַבֵּר אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל (דברים לא,א)

מדוע נאמר כאן "וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה", ולאן הלך?

חזקוני מביא את דברי חז"ל⁴: "ולמה הוצרך לטרוח וללכת אחריהם היה לו לכנסם בחצוצרות שעשה משה, אלא אמר ר' יהושע דסכנין משום ר' לוי חצוצרות שעשה משה במדבר כיון שנטה משה למות גנזן הקב"ה שלא יהא משה תוקע בהן והם באין אצלו לקיים מה שנאמר (קהלת ח,ח) ואין שלטון ביום המות"⁵.

כלומר דוקא ביום מותו הלך משה אל העם ולא קראם אליו, כי אין שלטון ביום המות.

אך שואל **רבי חיים בן עטר**, אור החיים, כאן: "עוד צריך לדעת מי העיר את רוח משה לדעת שמלאו ימיו ושנותיו, והלא אמרו בגמרא (שבת ל) שאין מודיעין לאדם ימיו ושנותיו, ומי הודיעו למשה? ועונה: "ונראה לפרש על פי דבריהם ז"ל (זוה"ק ח"א ריח עא) שאמרו כי ארבעים יום קודם הפטירה נשמת האדם הולכת ממנו, כאמרו (שה"ש ד ו) ונסו הצללים, ומבקרת מקום חנייתה במקום עליון, והצדיקים יכירו בדבר, וצא ולמד מרבי שמעון בר יוחאי שהכיר ברבי יצחק כאמור בספר הזוהר (שם)". ע"כ.

¹ **ברכת איש ב'**, רבי אברהם יצחק שיין, ניו יורק תשעב, עמ' תרעו.

² ראה לעיל ויקרא א,א.

³ ראה **נדרים** דף לח עא: "אמר רבי יוסי ברבי חנינא לא ניתנה תורה אלא למשה ולזרעו, שנאמר כתב לך, פסל לך, מה פסולתן שלך אף כתבן שלך. משה נהג בה טובת עין ונתנה לישראל ועליו הכתוב אומר טוב עין הוא יבורך וגו'".

⁴ **בראשית רבה** צו,ג. **במדבר רבה** טו,טו.

⁵ ראה גם רש"י דברים לא,כח.

מטעם 45 לפרשת וילך רמזים בטעמי המקרא צפרקה

מהספר העתידי **רמזי טעם עם טעם לשב"ח** מאת שלום המאירי, אשמח לתגובות במייל: shalom303@gmail.com

ונרמז בטעמים: וַיִּלֶךְ בְּלִצְיָהוּ (אתנחתא), הטעם רומז שנשמת משה רבנו הלכה לבקר מקום חנייתה במקום עליון.

שלום המאירי

יְדוּד אֱלֹהֶיךָ הוּא | (פסיק) עֵבֶר לְפָנֶיךָ הוּא יִשְׁמֵד אֶת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלְּפָנֶיךָ וַיִּרְשָׁתָם הַחֹשֶׁעַ הוּא עֵבֶר לְפָנֶיךָ
כְּאִשֶׁר דָּבַר יְדוּד (דברים לא,ג)

רבי יעקב בעל הטורים מבאר: ה' אלהיך הוא עובר לפניך - הפסוק מתחיל ומסיים בה'. לומר שהקב"ה הולך לפני ישראל ולאחריהם וכן כתיב (ישעיה נב, יב) כי הולך לפניכם ה' ומאספכם אלהי ישראל.

רבי ישראל איסר שפירא מבאר⁶ שהפסיק הוּא | (פסיק), רומז לדברי בעל הטורים. 'הוא עובר', ובאיזה אופן?
שיש הפסקה באמצע העברתו, שישראל מפסיק באמצע.

אַף: (פזר) בְּעֵשׂוֹר לְחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכְּפֹרִים הוּא (ויקרא כג,כז)

רבי משה אלשיך מבאר⁷ שנרמז בטעם, שביום הכפורים אין השטן מקטרג על ישראל:

"ובמה שאמרו רבותינו ז"ל (יומא כ א) כי השטן עולה בגימטריא שס"ד, שהוא כמנין ימות השנה חסר אחת, לרמוז כי מושל הוא בכל ימות השנה חסר אחד, הוא יום הכפורים, שלא ניתן לו רשות בו לקטרג. עוד אמרו רבותינו ז"ל (פרקי דרבי אליעזר מו) כי אדרבה מתהפך לישראל לאוהב, ואומר לפניו יתברך כמה אומה טובה יש לך בארץ, אין להם אכילה ולא שתיה כמלאכי השרת ואין להם לא קנאה ולא שנאה ולא תחרות כמלאכי השרת. ואפשר כי ממקומו יפן ברחמיו לעמו למצא שמץ רמז דבר מה ממאמריהם אלו.

והוא כי באומרו אַף ובטעם פזר גדול, רמז לומר הנה יש מיעוט אחד בעשור לחדש שעל ידו יום הכפורים הוא, והוא השטן שסלקו יתברך מעל ישראל עמו ביום הכפורים.

וזוהו המעוט הרמז ב'אך', כי יש דבר מיעוטו יתברך ביום ההוא מישראל והוא רמז במלת אך. כי אך בגמטריא עם התיבה עולה כ"ב כמספר השטן [במספר קטן]. ורמז בטעם הפזר גדול שמגביה את התיבה בתנועתו, כן המיעוט הרמז בהגביהו יתברך מעל עמו בעשור לחדש, ועל יד כן יום הכפורים הוא. והוא כי כל אחד משאר ימי השנה אפשר היות בו קטרוג או כפרה, אך זה יום הכפורים הוא בלבד ולא הפכו. ועל כן מקרא קדש יהיה לכם ישראל. וזאת עשו ועניתם את נפשתיכם, שהוא כי על ידי הצום יאמר כי אדרבה יש לו יתברך עם, הם ישראל, כמלאכי השרת שאין בהם לא אכילה ולא שתיה. וגם באומרו נפשתיכם בחסרון ו"ו רמז אחדות כאלו כל ישראל נפש אחת המה. וגם הוא מה שבו יגמור ההלל השטן על ישראל, באומרו אין להם לא שנאה ולא קנאה".

⁶ יאר הפסיק, לבאר הפסיקים שבתורה, רבי ישראל איסר שפירא אבד"ק לאפיטש, ירושלים תשמ"ב.

⁷ תורת משה, רבי משה אלשיך, ויקרא כג פסוק כז-כז.